

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/143/2014
Identifikačné číslo spisu:	1014200072
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1014200072.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: E. O., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom C., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa ústredie, Ul. 29. augusta č. 10, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/5/2014-28 zo dňa 09.07.2014 v znení opravného uznesenia č. k. 5Sd/5/2014-60 zo dňa 30.09.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/5/2014-28 zo dňa 09.07.2014 v znení opravného uznesenia č. k. 5Sd/5/2014-60 zo dňa 30.09.2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporcu č. k. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.09.2013 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako vecne správne potvrdil. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 06.06.2013 požiadal o zvýšenie sumy invalidného dôchodku z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k tomu, že medzi závermi posudkov posudkových lekárov o zdravotnom stave navrhovateľa a zisteným skutočným stavom nie sú rozpory. Vychádzal pri tom z posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava zo dňa 16.07.2013 a posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 16.01.2014, na základe ktorých bol navrhovateľ uznaný naďalej čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 3 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a bol uznaný tiež invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení od 06.06.2013 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %. Pri stanovenom poklese schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť určil odporca výšku invalidného dôchodku navrhovateľa v súlade s ustanovením § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Keďže čiastočný invalidný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný podľa predpisov účinných do 31.12.2003, je tento invalidný dôchodok po 31.12.2003 považovaný za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov v sume, v akej patril k 31.12.2003 a je vyplácaný po tomto dni podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003. Z uvedeného krajský súd vyvodil, že „suma vyplácaného invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 k 06.06.2013 bola vyplácaná v sume 153,20 eur mesačne. Nakoľko suma invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 k 06.06.2013 vo výške 153,20 eur mesačne je nižšia, ako suma invalidného dôchodku určená podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení k 06.06.2013 vo výške 249,90 eur mesačne, navrhovateľovi podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 529/2006 Z. z. patrí invalidný dôchodok vo vyššej sume 249,90 eur mesačne a nárok na dôchodok v nižšej sume 153,20 eur mesačne navrhovateľovi zanikol.“

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že mu nebolo doručené predvolanie na súdne pojednávanie, ktoré bolo vytýčené na deň 09.07.2014, čo spôsobilo, že sa nemohol zúčastniť predmetného pojednávania, čím mu bola odňatá možnosť osobne predložiť relevantné dôkazy preukazujúce jeho skutočný zdravotný stav. Dôvodil tým, že predvolanie na pojednávanie, ktoré mal krajský súd za doručené dňa 20.06.2014 podľa podpísanej doručenky, bolo prijaté a prijatie podpísané cudzou osobou, konkrétne pánom Ing. E. O.. Domáhal sa preskúmania rozhodnutia odporcu poukazujúc na svoj zlý zdravotný stav.

Odporca sa k podanému odvolaniu vyjadril podaním zo dňa 09.09.2014, v ktorom uvádza, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Závery napadnutého rozhodnutia považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdené ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a treba mu priznať úspech.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tretej hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie vecí samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 115 ods. 2 O.s.p. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že v predmetnej právnej veci predvolanie na ústne pojednávanie, vytýčené na deň 09.07.2014, bolo podľa priloženej podpísanej doručenky, doručené navrhovateľovi dňa 20.06.2014. Dňa 09.07.2014, po začatí pojednávania, súd na základe priložených doručení konštatoval, že bola v zmysle § 115 ods. 2 O.s.p. zachovaná päťdňová lehota na prípravu

pojednávania. Zistil, že navrhovateľ sa nedostavil na pojednávanie, hoci má vykázané doručenie predvolania a svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil ani nepožiadaval o odročenie. Následne súd vyhlásil uznesenie, že bude pojednávať v neprítomnosti navrhovateľa. Na záver pojednávania vyhlásil súd rozsudok, ktorým potvrdil rozhodnutie odporcu. Predmetný rozsudok bol doručený všetkým účastníkom konania, čo potvrdzujú v súdnom spise priložené doručky.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie s tým, že mu nebolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie, čím sa mu odňala možnosť konať pred súdom. Svoje tvrdenie uvádzané v odvolaní doložil listinami - doručka Slovenskej pošty, podpísaná doručka o prevzatí doporučeného listu cudzou osobou, podací lístok na Slovenskú poštu - reklamačné oddelenie, vyjadrenie Ing. E. O. a lekárske správy týkajúce sa jeho zdravotného stavu.

Z predložených listín má odvolací súd za preukázané, že podpis na doručke zo zásielky, ktorou bolo doručované predvolanie na pojednávanie a podpis na doručke zo zásielky, ktorou bol doručovaný rozsudok, obe adresované navrhovateľovi, obsahujú odlišné podpisy, z čoho vyplýva, že jednotlivé písomnosti boli prevzaté dvomi odlišnými osobami. Daný záver potvrdzuje aj e-mailová komunikácia medzi navrhovateľom a pánom Ing. E. O., ktorý v nej uvádza, že omylom otvoril doporučenú zásielku z Krajského súdu Bratislava adresovanú navrhovateľovi a následne ju vrátil poštovej doručovateľke.

Túto skutočnosť preukazuje aj Slovenská pošta v odpovedi na sťažnosť navrhovateľa keď uvádza, že po vykonanom prešetrení došla k záveru, že poštová doručovateľka predmetnú zásielku dňa 20.06.2014 doručila v rámci doručovacej pochôdzky na adresu A. pánovi E. O., ktorý ju po otvorení a následnom zistení, že mu nepatrí, vrátil nasledujúci deň naspäť poštovej doručovateľke. Tá k zásielke priložila náhradnú doručku, keďže pôvodná doručka k zásielke bola potvrdená a zaslaná odosielateľovi, a po neúspešnom pokuse o doručenie uložila zásielku dňa 27.06.2014 počas odbernej lehoty na pošte. Po uplynutí odbernej lehoty bola zásielka vrátená späť odosielateľovi, ktorý priloženú náhradnú doručku potvrdil a vrátil dňa 17.07.2014. Táto doručka bola navrhovateľovi doručená dňa 18.07.2014. Súd, vychádzajúc zo súdneho spisu, má za to, že navrhovateľ sa s predvolaním na pojednávanie prvýkrát oboznámil až pri nahliadaní do súdneho spisu dňa 28.07.2014, t. j. 19 dní po vyhlásení napadnutého rozsudku.

Na základe vyššie uvedeného dospel najvyšší súd k záveru, že v prejednávacom prípade krajský súd svojim konaním odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho tento nemohol uplatniť tie procesné práva účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva - nemal možnosť zúčastniť sa ústneho pojednávania, s čím súvisí nemožnosť doplniť návrh, nemožnosť navrhnúť resp. predložiť dôkazné prostriedky na podporu tvrdení, nemožnosť vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o pochybenie krajského súdu, ktoré je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podaného odvolania, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami navrhovateľa, vrátane odvolacích námietok, znovu vo veci rozhodne v súlade s ustanoveniami tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.